

OPETUSSUUNNITELMA

OPINTOSETELIOPINNOT

LEHTIMÄEN ERITYISKANSANOPISTO

Sisällys

1	Opiskelu Lehtimäen opistolla	1
1.1	Opiston koulutustehtävä	1
1.2	Oppimiskäsitys ja opetusmenetelmät	2
1.3	Opiskeluympäristö	3
2	Opintoseteliopinnot	4
3	Opetussuunnitelma	5
3.1	Opetussuunnitelman toimintaperiaatteet	5
3.2	Oppiaineet	6
	Kotitalous	6
	Asumisvalmennus	7
	Arkielämän taidot	9
	Liikunta	10
	Terveys ja hyvinvointi	11
	Asiointi	12
	Tekstiilityö ja kädentaidot	13
	Tekninen työ	14
	Remontti- ja kiinteistönhuolto	14
	Musiikki	15
	Kuvataide	16
	Luova toiminta	17
	Vuorovaikutustaidot ja sosiaaliset taidot	18
	Yhteiskunnassa toimiminen	19
	Arjen äidinkieli	20
	Arjen matematiikka	21
	Tieto- ja viestintätekniikka ja tablet-laitteet	22
4	Vapaa-aika	23

1 Opiskelu Lehtimäen opistolla

1.1 Opiston koulutustehtävä

Lehtimäen erityiskansanopiston koulutustehtävänä on 1.1.2012 voimaan tulleen ylläpitämisluvan mukaisesti järjestää pääasiassa vaikeasti vammaisille henkilöille koulutusta, joka lisää tasa-arvoa ja elämänlaatua, edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä ehkäisee yhteiskunnallista ja sosiaalista syrjäytymistä. Opin-
tokokonaisuudet pyritään suunnittelemaan siten, että ne edistävät em. asioita ja lisäävät yksilön osallisuutta ja tasa-arvoa täysipainoisena yhteiskunnan jäsenenä.

Lehtimäen opisto tarjoaa erityistä tukea tarvitseville henkilöille elinikäisen oppimisen mahdollisuuden. Lehtimäen opiston kantavana teemana on opinnollinen kuntoutus. Opetus tapahtuu moniammatillisena yhteistyönä, joka pitää sisällään fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja kasvatuksellisen kuntoutuksen sekä internaattikasvatuksen. Opiskelu sisäoppilaitosmaisessa ympäristössä tukee opiskelijan itsenäistymistä ja antaa mahdollisuuden harjoitella oman elämän hallinnassa tarvittavia yhteisötaitoja.

Lehtimäen opiston omistajayhteisö on Eri-tyiskansanopiston kannatusyhdistys ry, joka on perustettu Tampereella vuoden 1966

alussa. Yhdistyksen tarkoituksena on Lehtimäen opisto –nimisen erityiskansanopiston ylläpitäminen ensisijaisesti erityistä tukea ja ohjausta tarvitseville vammaisille henkilöille, heidän perheilleen ja muille sidosryhmille sekä erityisryhmien opetuksesta, kasvatuksesta ja kuntoutuksesta kiinnostuneille henkilöille.

Lehtimäen opiston toimintaa ohjaa Laki vapaasta sivistystyöstä 21.8.1998/632, Asetus vapaasta sivistystyöstä 6.11.1998/805, Laki vapaan sivistystyön lain muuttamisesta 29.12.2009/1765, YK:n Kehitysvammaisten oikeuksien julistus vuodelta 1971 ja yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 2008 sekä Suomen vammaispoliittinen ohjelma VAMPO 2010–2015.

Opistolla on opetussuunnitelmat Ammatilliseen koulutukseen ja jatko-opiskeluun valmentavalle linjalle ja Itsenäistymisen ja hyvinvoinnin linjalle sekä aikuisopintolinjalle (täydennyskoulutusta aikuisille) sekä opintoseteliopintoihin. Opistolla on erillinen suunnitelma opiskelu-huoltoon, turvallisuuteen (lääkehoitosuunnitelma, toimintaohjeet poikkeustilanteisiin) ja kansainväliseen toimintaan.

1.2 Oppimiskäsitys ja opetusmenetelmät

Opistolla annettavan opinnollisen kuntoutuksen taustalla on sekä konstruktivistinen oppimiskäsitys että voimaantumiseen perustuva kuntoutumiskäsitys. Voimaantuminen l. empowerment on henkilökohtainen ja sosiaalinen prosessi. Voimaantumisen kautta opiskelija voi säilyttää tai saavuttaa asemansa yhteiskunnan tasavertaisena osallistuvana jäsenenä.

Kansanopisto on fyysisen ympäristön lisäksi yhteisö, joka muodostaa sosiaalisen toiminnan yksikön. Se tukee osallistujan sosiaalisia ja yhteisöllisiä taitoja. Internaattipedagogiikkaan liittyy vahvasti itsensä kehittäminen ja omien vahvuuksien tunnistaminen.

Siinä korostuvat elämän kokonaisuus, elämänhallinta, kodinomaisuus, pelisäännöt oppimiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen, aito sosiaalinen ympäristö ja uudet roolit ja tehtävät sekä vastuullisuus toisista ihmisistä.

Opinnollinen kuntoutus on prosessi, joka kehittää psykososiaalisia voimavaroja, oppimisvalmiuksia ja oman elämän hallintaa. Opiskelija toimii prosessissa aktiivisesti asettaen tavoitteita opiskelulleen ja toimii niiden suuntaisesti sekä osallistuu oman oppimisensa arviointiin. Hän tulee tietoiseksi omista voimavaroistaan ja tuen tarpeestaan. Opiskelijan omia voimavaroja tuetaan ja vahvistetaan oppimisen keinoin.

Pedagogiset menetelmät valitaan tarvittaessa jokaisen opiskelijan henkilökohtaisen arvioinnin avulla. Oppimista tukevia kuntouttavia toimenpiteitä ovat:

- voimavarojen tukeminen/vertaistuki
- aktivoivan ja kuntouttavan opetusmateriaalin käyttäminen
- lukemisen tekniikan harjoitukset
- eri aistitoimintojen aktivoivat harjoitukset
- yhteistoiminnalliset menetelmät
- internaattipedagogiikka (sosiaalinen vuorovaikutus, itsenäisen elämisen taidot, henkilökohtaisen elämän järjestelytaidot, oireiden hallinta)
- neuropsykiatrinen kuntoutus
- seikkailu- ja elämyspedagogiikka
- itseilmaisun menetelmät (musiikki, kuvataide, draama, kirjallinen ilmaisu, tanssi)
- dialoginen tukeminen
- opiskeluharjoittelu, työn kaltaiset toiminnot

Erilaisten opetusmenetelmien käyttö opetuksessa lähtee opettajan valitsemista ja perustelemista oppimista tukevista työskentelytavoista mm. oppiaineen ja oppijan kognitiiviset taidot huomioon ottaen sekä erilaiset tilannetekijät huomioiden. Opetusmenetelmällisistä ratkaisuista myös neuvotellaan ja sovitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

1.3 Opiskeluympäristö

Opetus ja oppiminen tapahtuvat psyykkisesti ja fyysisesti turvallisessa, moniarvoisessa ja avoimessa ympäristössä, mikä näkyy opiskelijan ja koko henkilökunnan välisenä rakentavana vuorovaikutuksena ja yhteisvastuullisuutena. Toisen kunnioittaminen, perusoikeudet ja suvaitsevaisuus erilaisuutta kohtaan ovat opistokulttuurin pohja. Lisäksi kaikessa opiston toiminnassa korostetaan yhteisöllisyyttä ja osallistuvaa kansalaisuutta sekä kansainvälisyyttä ja vastuuta ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta.

Opiston yhteisten tilojen kuten piha-alueen, kuntotalon/uimahallin, ratsastuskoulun ja liikuntapolon esteettömyydellä ja esteettisyydellä pyritään lisäämään opiskelijoiden hyvinvointia ja sitoutumista opistoelämään.

Sisäoppilaitosmaisuus laajentaa opiskeluympäristöä opiskelijoiden asumiseen ja elämiseen. Viihtyisä ja turvallinen sekä opiskelua että yleistä hyvinvointia tukeva ympäristö edellyttää yhteisesti sovittujen sääntöjen ja yhteistoimintakäytäntöjen noudattamista. Sisäoppilaitoksessa edistetään oppimisen ohella itsenäistä vastuullista asumista ja kanssakäymistä toisten kanssa.

Opiston ruokailupalvelut tukevat terveellisiä ruokailutottumuksia ja mahdollistavat keskitymisen opiskeluun.

Opisto on avoin oppimisympäristö, joka tarjoaa opiskelijalle mahdollisuudet käyttää kirjastoa, vapaa-ajantiloja, tietokoneita ja internetiyhteyksiä. Opiskelijan vapaa-ajan toimintaa monipuolistetaan mm. liikuntatilojen ja välineiden käytön sallimisella, opiskelijoista lähtevien aktiviteettien tukemisella sekä yhteisten tilaisuuksien ja Raha-automaattiyhdistyksen tukemalla harrastustoiminnalla. Oppilaitoksen rauhallinen sijainti maaseudulla eteläpohjalaisessa kulttuuriympäristössä sekä monipuoliset erilaisten opetusmenetelmien käyttöön soveltuvat opetustilat luovat hyvät puitteet menestykselle opiskelulle.

Koko opistoyhteisöä kokoavana oppimislanteena järjestetään yhteisiä tapahtumia. Ne ovat yhteisökasvatusta, joiden tavoitteena on lisätä kansanopiston opiskelijoiden välistä kanssakäymistä sekä opiskelijoiden ja henkilöstön keskinäistä yhteenkuuluvuuden tunnetta.

2 Opintoseteliopinnot

Opetushallitus myöntää vuosittain vapaan sivistystyön lain mukaisiin opintoihin opintoseteleitä. Opintosetelien ideana on kohtuullistaa erityisryhmien opiskelijoilta perittäviä opintomaksuja. Lehtimäen opisto ohjaa opintoseteleitä sellaisille vammaisille henkilöille, joiden osallistuminen opiskeluun ei taloudellisesti olisi mahdollista ilman lisätukea.

Opintoseteliopinnot kestävät vähintään 8 viikkoa. Jakso voi ajoittua myös yksilöllisesti. Kullekin opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jossa keskitytään opiskelijalle ajankohtaisiin opiskeltaviin asioihin. Henkilö voi osallistua opinto-setelijaksolle pääsääntöisesti kerran kolmessa vuodessa.

Seteliopintojen tavoitteena on elinikäisen oppimisen periaatteiden mukaan tukea erityisoppijaa elämän nivelvaiheissa ja luoda mahdollisuuksia tietojen ja taitojen päivittämiseen koko elämänkaaren aikana. Oppimissisällöt räätälöidään kunkin opiskelijan ajankohtaisten tarpeiden mukaan käyttäen hyväksi tarjolla olevia opiskeluaineita, moniammatillisen henkilökunnan asiantuntemusta ja sisäoppilaitoksen sosiaalipedagogisia mahdollisuuksia. Jaksolla voi opiskella tietoyhteiskuntataitoja, kädentaiteita, kotitaloutta ja muita opiston opinto-ohjelmaan kuuluvia aineita sekä suorittaa Tikas –opintoja.

3 Opetussuunnitelma

3.1 Opetussuunnitelman toimintaperiaatteet

Opintosetelijakson pituus on 8 viikkoa. Oppisisältöinä ovat kansanopistojen opinnollisen kuntoutuksen suositusten mukaiset osa-alueet.

Keskeisinä toimintaperiaatteina on kokonaisvaltaisuus ja toiminnallisuus. Opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle mahdollisuus opiskella juuri hänen elämäntilanteessaan tarpeellisia tietoja ja taitoja, totuttaa opiskelijaa omatoimisuuteen, valintatilanteiden ratkaisuun ja työvaltaiseen opiskeluun, vahvistaa opiskelijan persoonallisia lahjoja ja hänen vahvoja alueitaan kehittämällä itseohjautuvuutta ja itsearviointia.

Opiskeltavia asioita ovat opiskelijan tarpeista riippuen mm.

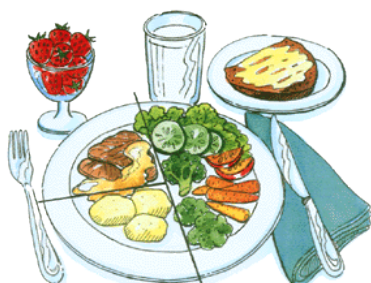
- arjen äidinkieli ja matematiikka
- tietotekniikka
- kotitalous ja asumisvalmennus
- tekstiilityö ja tekninen työ
- kädentaidot
- musiikki
- kuvaamataito ja luova toiminta
- tunnetaidot
- vuorovaikutustaidot, sosiaaliset taidot
- arkielämän taidot, asiointi
- terveys ja hyvinvointi
- liikunta
- yhteiskunnassa toimiminen

3.2 Oppiaineet

Kotitalous

Tavoite	• tukea itsenäistä asumista ja elämää • edistää ravitsemukseen liittyviä terveellisiä elämäntapoja • kehittää taloudellista ajattelua • edistää yhteisöllisyyttä, tasa-arvoa ja tapakulttuuria
Sisältö	Opiskelija harjoittelee: • erilaisiin raaka-aineisiin, puolivalmisteisiin, sekä ruokiin tutustumista ja niiden tunnistamista • terveellisten raaka-aineiden valintaa ja suositeltavia ruoanvalmistusmenetelmiä • hygieenisten työtapojen, siisteyden ja järjestyksen ylläpitämistä • tarkoituksenmukaisten työvälineiden valitsemista ja käyttöä • tavallisimpien kotitalouskoneiden käyttöä • ergonomista työskentelyä ja työturvallisuuden huomioimista • mittaamista ja punnitsemista käytännössä • pöydän kattamista, sekä hyviä ruokailu- ja pöytätapoja • raaka-aineiden ja ruokien säilyttämistä ja säilyvyyttä • astioiden, keittiövälineiden, koneiden ja laitteiden puhdistamista • turvallisuus huomioiden • keittiön puhtaanapitotöitä (tasot, lattiat, jätehuolto)
Opetusmenetelmät	• Toiminnallisuus; yksilö- paritehtävinä sekä pienryhmissä • Tehtäviä kirjallisesti / kuvitettuna, kyselevä opetus • Pelit
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opiskelijat harjoittelevat opetuskeittiöllä ja asumisvalmennusyksikön pienkeittiössä ruoanvalmistusta ja leivontaa sekä tutustuvat erilaisiin kotitalouden töihin. Opiskelijaa ohjaa opettaja tai ohjaaja. Tarvittaessa opiskelijaa avustavat opettaja, ohjaajat tai henkilökohtaiset avustajat.
Opetusmateriaali	• VAVA 1 ja 2, kuvalliset ruoka- leivontaohjeet • Papunetin ruokaohjeet • Kuvakortit • Kuvalliset keittokirjat ja netin blogit ja ruokasivustot • Opetuskeittiön käsikirjasto

Asumisvalmennus

Tavoite	• lisätä opiskelijan valmiuksia mahdollisimman itsenäiseen asumiseen omassa asunnossa, tukiasunnossa, asuntolassa tai palvelutalossa. • Kunkin opiskelijan yksilöllisissä tavoitteissa pyritään ottamaan huomioon opiskelun jälkeen oleva asumistilanne ja kotipaikkakunnan olosuhteet sekä kehittämään niitä taitoja, jotka hänelle ovat erityisesti tarpeen. • lisätä opiskelijan mahdollisuuksia osallistua työtoimintaan: kehittää työssä tarvittavia taitoja kuten ○ pitkäjänteisyyttä, ○ kykyä noudattaa annettuja työskentelyohjeita ja työaikoja, ○ kykyä ottaa huomioon työtoverit ja ○ kykyä huolehtia työympäristön viihtyisyydestä ja siisteydestä. • auttaa opiskelijaa löytämään sopivia vapaa-ajanviettotapoja ja harrastuksia omassa kodissaan ja lähiympäristössä. • kehittää opiskelijan yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä itseohjautuvuutta.
Sisältö	Asuminen Perehdytään asumisen muotoihin ja kustannuksiin, mietitään millaisia eri tapoja on asua ja mikä asumisessa aiheuttaa kustannuksia. Tutustutaan asioihin joista muuton yhteydessä saattaa joutua itse huolehtimaan (sähkö, vesi, osoitteenmuutos, jätahuolto, kalusteet jne.). Keskustellaan miten voi hankkia itselle huonekaluja ja kodinkoneita edullisesti ja järkevästi, sekä mihin asioihin olisi hyvä kiinnittää huomiota tehdessä suurempia hankintoja. Mietitään oman huoneen viihtyvyyteen vaikuttavia tekijöitä. Tutustutaan mitä merkitystä sisustuksella on viihtyvyyteen ja unen laatuun. Perehdytään miten huoneesta saa rauhallisen lepopaikan. Mietitään kodin turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä, sekä miten esimerkiksi kausikoristeet voivat aiheuttaa vaaraa (jouluvalot, kynttilät ym.). Kartoitetaan kodin yleisimmät vaaranpaikat. Puhtaanapito Perehdytään ylläpitosiivoukseen, mitä on päivittäinen ja viikoittainen siivous ja niiden ero. Tunneilla harjoitellaan viikkosiivouksen työvaiheet kirjallisen tai kuvallisen ohjeen mukaisesti (omatoimisuuteen pyrkiminen). Huolehditaan tavaroiden ja vaatteiden järjestäminen paikoilleen (kaappiin, pyykkiin, roskeen jne.). Harjoitellaan huoneen imurointia, pölyjen pyyhintää ja lattian pesemistä. Opetellaan valitsemaan tarkoituksenmukainen puhdistusmenetelmä ja -aine eri pinnoille ja lialle (esim. muovimatto/ laminaatti/ kaakeli), sekä mahdollinen suojavarustus. Harjoitellaan siivoamaan hygieenisyyttä ja ergonomia huomioiden. Mietitään mikä on huoneen järkevä tuulettaminen vuodenaika huomioiden. Opetellaan mattojen ja petivaatteiden oikeaoppinen tampausta/tuuletusta, sekä vuoteen puhtaanapito, lakanoiden vaihtaminen ja petaus. Harjoitellaan wc-tilojen puhdistusta erityisesti hygieenisyyttä ja suojavarusteet huomioiden. Siivouksen lopuksi harjoitellaan siivousvälineiden puhdistusta ja paikalleen laittoa käytön jälkeen. Asumisvalmennuksen tunneilla voidaan myös perehtyä kodin kausiluontoiseen puhdistukseen ja pieniin huoltotoihin. Harjoitellaan esimerkiksi ikkunoiden pesua ja verhojen vaihtamista, lampun vaihtamista, patterin vaihtoa (esim. kaukosäädin), kukkien hoitoa ja mullanvaihtoa, imurin pölypussin vaihtoa, pyykinpesukoneen nukkasidhän putsaukseen, kahvinkeitin puhdistamista jne.

Arkielämän taidot

Tavoite	Tavoitteena on tarjota tietoja ja opetella taitoja elämän haasteiden kohtaamiseen ja käsittelyyn.
Sisältö	Harjoitellaan ongelmanratkaisutaitoja ja pyritään edistämään opiskelijan elämänhallintaa, hyvinvointia, itsetuntemusta sekä ehkäisemään ahdistusta ja masennusta. • Hyvä arki, toiminta ja ajankäyttö - hyvä päivä, nukkuminen, ruokailu, liikkuminen ja mukavien asioiden tekeminen • Hyvinvointi, stressi ja ongelmienratkaisu - ongelmanratkaisutyökaluja, hyvinvointi, stressi, stressin hallinta ja rentoutuminen • Tunteiden ja ajatusten tunnistaminen - omien tunteiden ja ajatusten tunnistaminen ja hyväksyminen • Itsetunto ja ajatusten muuttaminen - itsetuntemus, itsetunto, omien ajatusten muuttaminen • Sosiaaliset suhteet ja taidot - yksinäisyys, yksin oleminen, sosiaalinen verkosto ja kanssakäyminen, oikeus jämäkkyyteen, anteeksianto • Hyvä arki ja hyvä elämä – ole oman elämäsi tähti - hyvän elämän rakennuspalikat, arvot ja asenteet, unelmat, oman elämänpolun laadinta
Opetusmenetelmät	Elämäntaitoa opiskellaan opiskelijälähtöisesti, toiminnallisuutta ja osallisuutta tukien. Opetuksen lähtökohtana on opiskelijoiden arki, kasvu ja kehitys huomioiden opiskelijoiden omat lähtökohdat sekä ajankohtaiset terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät kysymykset. • yksilö- pari- ja ryhmätyöskentely pienryhmässä • oman hyvinvoinnin arviointia tehtävien kautta ja keskustelemalla • opetuskeskustelu • tekemällä ja kokemalla oppiminen opiston arjessa; aamu- ja iltatoimet, ruokailut, vapaa-ajantoiminta, liikunta ym. harrastukset ja kerhot • yhteiset tapahtumat ja teemapäivät, pelastautumisharjoitukset • pelit ja leikit, draama, internetin hyödyntäminen
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opetus toteutetaan pääsääntöisesti luokassa ja opetuksen sisältöä suunniteltaessa, otetaan huomioon opiskelijoiden toiveet. Opiskelijaa ohjaa opettaja tai ohjaaja. Tarvittaessa opiskelijaa avustavat opettaja, ohjaajat tai henkilökohtaiset avustajat.
Opetusmateriaali	Käsikirjaston materiaali Papunet

Liikunta

Tavoite	• kehonhahmotuksen ja motoristen taitojen kehittyminen • yleiskunnon kehittyminen • oma-aloitteiseen liikkumiseen motivoituminen • eri liikuntamuotoihin ja -lajeihin tutustuminen sekä • vuorovaikutus- ja ryhmässä toimimisen taitojen kehittyminen • uimataidon kehittyminen ja uintiin sopivien apuvälineiden löytyminen, jotta opiskelija pystyisi liikkumaan vedessä mahdollisimman itsenäisesti • opetella huolehtimaan henkilökohtaisesta hygieniasta.
Sisältö	Liikuntatuntien sisältö suunnitellaan kullekin ryhmälle sopivaksi ryhmäläisten taidot ja tarpeet huomioon ottaen. Tunnit sisältävät esim. seuraavia aihealueita: • liikunnalliset pelit ja leikit • kehonhahmotusharjoitukset • motoristen taitojen harjoittelu • lenkkeily • yleisurheilu • suunnistus • palloilulajit • kuntosaliharjoittelu • musiikkiliikunta • talviliikuntalajit • uinti • hygienian hoito
Opetusmenetelmät	• ryhmä- / pienryhmäopetus • uinnissa yksilöopetus
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	• liikuntasali • kuntosali • uimahalli, jossa kolme erilaista allasta (180 cm ja 90 cm syvät altaat sekä 100 cm syvä terapia-allas) • kaupungin hiekkakenttä, nurmikenttä, hiekkatekonurmella päällystetty monitoimikenttä ja pururata • opiston pihapiiri sekä Lehtimäen Keskikylän alue.
Opetusmateriaali	• Ryhmä Liikkeelle! / Jukka Kataja, Timo Jaakkola, Jarmo Liukkonen • Aivojumppaopas / Paul E. Dennison, Gail E. Dennison • Kadonnut avain / Maiju Mäki • Maharumpu / Päivi Vannasmaa, Maija Lukkarinen • Mopa – Motoriikka paremmaksi • Kehonhahmotuskortit • Motoriikkakortit

Terveys ja hyvinvointi

Hyvinvoinnin opinnoissa keskitytään itsetuntemuksen lisääntymiseen, omien vahvuuksien ja kehitettävien alueiden tunnistamiseen, vuorovaikutustaitojen vahvistumiseen ja terveellisten elämäntapojen omaksumiseen. Hyvinvoinnin opinnoissa painottuvat itsehoito, elämänsisältöä rikastuttavat harrastukset ja aktiivisen osallisuuden harjoittelu.

Tavoite	• edistää opiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista. • kehittää opiskelijan tietoja ja taitoja terveydestä ja terveyttä edistävästä ja haittaavista elämäntavoista. • harjoitella vastuun ottamista ja toimimista oman ja toisten terveyden edistämiseksi omien resurssiensa puitteissa.
Sisältö	• hygieniosaaminen - esim. käsienpesun tärkeys, henkilökohtainen hygienia, suuhygienia • oman lähiympäristön käytänteet terveydenhoidossa - esim. terveydenhoitaja; vastaanotto ja puhelinnumero, apteekkiasiointi • sään mukainen pukeutuminen • liikunnan, ravinnon ja levon merkitys terveyteen • mielen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä • keinoja hyvinvoinnin lisäämiseksi - mm. harrastukset ja luova toiminta, sosiaalinen verkosto / ihmissuhteet • itsemääräämisoikeus → seksuaalioikeudet • turvallinen arki, arkielämän ensiaputaidot - esim. pienten haavojen ja palovammojen hoito kotona, kuumeen mittaaminen • tavallisempien tartuntatautien itsehoito - esim. flunssa, päänsärky • toiminta hätätilanteessa
Opetusmenetelmät	Terveystietoa opiskellaan oppilaslähtöisesti, toiminnallisuutta ja osallisuutta tukien. Opetuksen lähtökohtana on opiskelijoiden arki, kasvu ja kehitys huomioiden opiskelijoiden omat lähtökohdat sekä ajankohtaiset terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät kysymykset. • yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely pienryhmässä toiminnallisuutta korostaen • oman hyvinvoinnin ja terveysosaamisen arviointia tehtävien kautta ja keskustelemalla • opetuskeskustelu • tekemällä ja kokemalla oppiminen opiston arjessa; aamu- ja iltatoimet, ruokailut, vapaa-ajantoiminta, liikunta ym. harrastukset ja kerhot • yhteiset tapahtumat ja teemapäivät, pelastautumisharjoitukset • pelit ja leikit, draama, internetin hyödyntäminen
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	• pienryhmät, eriyttäen opiskelijoita omien resurssiensa mukaan • opiston eri tilat ja tilanteet arjessa • terveystasvatustunnit pääasiallisesti luokkatiloissa
Opetusmateriaali	• Arjen ABC • Papunet, Vernerin ja Internet • Mielen hyvinvointi – materiaalit • Alan kirjallisuus ja oppikirjat

Asiointi

Tavoite	• oppia asioimaan päivittäistavarakaupassa, apteekissa, postissa, kirjastossa ja pankissa • harjoitella henkilökohtaisten ostosten tekemistä, ostoslistan kirjoittamista, ostoksien tekemistä ostoslistan mukaan ja rahan arvon tunnistamista. • oppia löytämään ostettavat tuotteet ja harjoitella maksutilanteissa toimimista.
Sisältö	• Tutustutaan eri palvelutuottajiin • Asioinnin eri vaiheiden harjoittelua • Rahanarvon tunnistamista, rahankäytön harjoittelua • Eri maksutavat • Suunnittelua asiointipäivien tarpeesta ja henkilökohtaisesta avusta • Hyvien asioimistapojen harjoittelua teoriassa ja käytännön tilanteissa • Harjoitellaan henkilökohtaista asioimista pankissa, kaupassa, apteekissa, kirjastossa, parturissa sekä terveyskeskuksessa ja virastoissa • Turvallista asiointia netissä sekä tiedon ja lomakkeiden haku • Tutustutaan palvelutuottajien eri tuotevalikoimiin ja järkeviin valintoihin • Oman talouden kirjanpidosta sekä säästämistä
Opetusmenetelmät	Asiointia opetellaan ja harjoitellaan lähes päivittäin eri tilanteissa. Opetus suunnitellaan opiskelijan yksilöllisestä tarpeesta ja tavoitteista. Opetuksessa tutustutaan tämän päivän asiointimenetelmiin sekä toimintatapoihin.
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opiskelijat harjoittelevat asiointia sekä Lehtimäen erityiskansanopistossa että lähikaupoissa. Opiskelijaa ohjaa opettaja tai ohjaaja. Tarvittaessa opiskelijaa avustavat opettaja, ohjaajat tai henkilökohtaiset avustajat.
Opetusmateriaali	Käsikirjaston materiaali Kuvalliset ostoslistat

Tekstiilityö ja kädentaidot

Tavoite	• kehittää opiskelijan käsityötaitoa niin, että hänen itsetuntonsa kasvaa sen varassa ja hän kokee iloa ja tyydytystä työstään. • ohjata opiskelijaa suunnitelmalliseen, pitkäjänteiseen ja itsenäiseen työntekoon • kehittää luovuutta, esteettisiä, teknisiä ja psyykkismotorisia kykyjä, ongelman-ratkaisutaitoja sekä ymmärrystä teknologian arkipäivän ilmiöistä. • tutustutaan erilaisiin käsityötekniikoihin ja työvälineisiin sekä ja raaka-aineisiin ja materiaaleihin. • opitaan myös siisteyttä ja järjestyksen ylläpitämistä. • opitaan tarkoituksenmukaisten työvälineiden valitsemista ja käyttöä sekä ergonomista työskentelyä ja huomioidaan työturvallisuus. • opiskelija kokee iloa ja tyydytystä työskennellessään ja uutta oppiessaan.
Sisältö	Keskeisimmät tekniikat ovat ompelu, kudonta, huovutus ja kankaankuviointi sekä erilaiset kädentaidot. Seuraavassa esimerkkejä tuntien aiheista ja sisällöistä: • ompelu: käsin ompelu ja koneompelu. vohveli- ja kirjontatyöt sekä erilaiset lanka- ja paperinarutyöt. esim. pehmolelut, kassit ja pussukat, patalappu. • kudonta: poppanaliinat ja muut poppanatyöt, matto, pannunaluset jne. sekä töiden viimeistely. • huovutus: tasohuovutus ja 3-ulotteisten huovutustöiden tekeminen sekä neulahuovutus. • kankaankuviointi: kankaanpainanta erilaisin tekniikoin, kangastussityöt, kankaan ja valmiiden tuotteiden värjäys eri tekniikoin sekä silkkimaalaus. • kädentaidot: askartelu, leikkaaminen ja värit korttien teossa. koru- ja helmit, punonta.
Opetusmenetelmät	• Opetus pohjautuu mahdollisuuksien mukaan aikaisemmin opitulle. • Edetään perusasioista vaikeimpiin tehtäviin. • Taitoja harjaannutetaan toistaen peräkkäisillä opetuskerroilla, luovuutta tukien sekä tekemällä ja kokemalla oppien. • Korostetaan oikeiden työtapojen ja työvälineiden käyttöä. • Opetuksessa otetaan huomioon opiskelijoiden erilaisuus, itseohjautuvuus sekä yhteistoiminnallisuuden periaate. • Opetustunnit toteutetaan yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelyn menetelmin, 2–4,5 tunnin periodein.
Opetusjärjestelyt ja –ympäristö	Opiskelijoita ohjataan tarpeen mukaan sanallisesti, kirjallisin ja kuvallisin ohjein sekä näyttämällä mallia. Motoristen taitojen ollessa heikot tekstiilityötaitojen oppimista tärkeämpää voi olla osalliseksi pääseminen, uusien kokemusten saaminen, yhdessä muiden kanssa tekeminen ja aistinautinnot. Opetus toteutetaan pääasiassa tekstiilityön luokissa. Opetuksen sisältö suunnitellaan yhteistyössä opiskelijoiden kanssa. Tekstiilityötä opiskellaan monipuolisesti opiskelijalähtöisesti toiminnallisuutta ja osallistuvuutta tukien.
Opetusmateriaali	Alan lehdet ja kirjallisuus, opettajien tekemä materiaali, Internet

Tekninen työ

Tavoite	• ylläpitää ja kehittää opiskelijan motoriikkaa, kädentaitoja sekä luovuutta • ohjeistaa opiskelija ergonomiseen, turvalliseen työskentelyyn sekä turvallisen työympäristöön luomiseen • tutustua puun- ja metallin työstämiseen sekä työvälineisiin ja koneisiin • tutustua myös eri materiaaleihin ja raaka-aineisiin • harjoitustöinä tutustutaan sarjatuotannon työmenetelmiin • opiskelijoiden yksilölliset tavoitteet sisältöjen mukaan.
Sisältö	• työpajaan, käsityökaluihin ja koneisiin tutustuminen. • turvallinen työskentely • tutustuminen eri puulajeihin, metalleihin ja niiden käyttötarkoitukset • puun ja metallin työstämisen perusteet sekä maalaamisen perusteet • valmistetaan sarjatuotantona puusta ja metallista erilaisia käyttöesineitä
Opetusmenetelmät	• yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelynä, johon on soveltuvin osin pyritty integroimaan mm. piirtämistä, värienkäyttöä ja matematiikkaa • edetään yksilöllisten tavoitteiden mukaan • opiskelijoita ohjataan aktiiviseen, omatoimiseen, itsenäiseen työskentelyyn ja suunnitteluun
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opetusjärjestelyistä vastaa opettaja tai joku muu opetusta antavan henkilöstöryhmän edustaja ja opiskelijoiden tasosta riippuen tunnilla avustaa 1-5 ohjaajaa. Oppimisympäristönä toimii teknisen työn rakennus, joka jakaantuu rakenteellisesti kolmeen osaan: puuopetustilaan, metalliopetustilaan ja pintakäsittelyopetustilaan. Opiskelijaa ohjaa opettaja tai ohjaaja. Tarvittaessa opiskelijaa avustavat opettaja, ohjaajat tai henkilökohtaiset avustajat.
Opetusmateriaali	Kuvalliset, suulliset ja toiminnalliset ohjeet

Remontti- ja kiinteistönhuolto

Tavoite	• tutustua erilaisiin kodin ja kiinteistön pienimuotoisiin korjauksiin sekä huoltoon liittyviin työtehtäviin. • työskennellä kiinteistöhoitajien apuna erilaisissa huolto- ja korjaustehtävissä sisällä ja ulkona. • ohjata turvalliseen ja itsenäiseen työskentelyyn ja suunnitteluun.
Sisältö	• yleisimmät remonttityövälineet • työturvallisuus • erilaiset työmenetelmät • erilaiset pintakäsittelyaineet • maalaaminen • tapetointi • käyttöhuonekalujen ja laitteiden korjaus- ja entisöintitöitä • piha ja ulkotyöt
Opetusmenetelmät	Opetus toteutetaan yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelynä, johon on soveltuvin osin pyritty integroimaan mm. piirtämistä, värienkäyttöä ja matematiikkaa. Jaksoilla edetään yksilöllisten tavoitteiden mukaan. Opiskelijoita ohjataan aktiiviseen, omatoimiseen, itsenäiseen työskentelyyn ja suunnitteluun.

Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opetusjärjestelyistä vastaa opettaja tai joku muu opetusta antavan henkilöstöryhmän edustaja ja opiskelijoiden tasosta riippuen tunnilla avustaa 1-5 ohjaajaa. Oppimisympäristönä toimii teknisen työn rakennus, joka jakaantuu rakenteellisesti kolmeen osaan: puuopetustilaan, metalliopetustilaan ja pintakäsittelyopetustilaan Opiskelijaa ohjaa opettaja tai ohjaaja. Tarvittaessa opiskelijaa avustavat opettaja, ohjaajat tai henkilökohtaiset avustajat.
Opetusmateriaali	Kuvalliset, suulliset ja toiminnalliset ohjeet

Musiikki

Tavoite	Musiikillisten tietojen ja taitojen kehittäminen ryhmissä ja myös henkilökohtaisesti opiskelijan taipumusten ja mielenkiinnon mukaan. Tärkeänä osana on soittamisen ja laulamisen avulla tuoda onnistumisen tunteita.
Sisältö	• Musiikkiryhmät • Bänditoiminta • Musiikkitietous
Opetusmenetelmät	• Musiikkiryhmissä opetus keskittyy spontaaniin ilmaisun kehittämiseen tilanteisiin sopivilla rytmi- tai melodiasoittimilla. Tunneilla lauletaan etupäässä tuttuja lauluja, mutta myös harjoitellaan uusia. • Bänditunneilla harjoittelu on keskittynyttä oman instrumentin ja yhdessä soittamisen harjoittelua. Päämääränä on itsevarmuuden ja esiintymistaitojen kehittäminen. Musiikki valitaan yleensä opiskelijoille ennalta tunte mattomista kappaleista. • Musiikkitiedon tunneilla tutustutaan eri aikakausien musiikkiin. Aiheina on mm. klassinen musiikki, kirkkomusiikki, gosbel, kansanmusiikki ja populaarimusiikki. Myös soittimiin tutustutaan eri musiikkialueiden osalta. Apuvälineenä käytössä on tietotekniikan tarjoamat mahdollisuudet.
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opetusta varten on käytössä teorialuokka ja soittotilat.
Opetusmateriaali	Musiikkitiedon tunneilla käytetään apuna etupäässä mediaa. Musiikki- ja bändiryhmissä käytetään musiikkiaiheisia julkaisuja ja mediaa.
	Sanallinen arviointi

Kuvataide

Tavoite	- tukea opiskelijan minän kasvua ja kehittymistä sekä hänen kykyään jäsentää ympäröivää todellisuutta. - tukea opiskelijan kuvallisen ajattelun ja esteettisen ja eettisen tietoisuuden kehittymistä sekä antaa valmiuksia omaan kuvalliseen ilmaisuun. - ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmenemismuotoja yhteiskunnassa: taidetta, mediaa ja ympäristöä. - kehittää mielikuvitusta ja edistää luovan ongelmanratkaisun ja tutkivan oppimisen taitoja. - taiteen tekeminen ja sen kokemisen ilo sekä halu, taito, uteliaisuus ja uskallus tulkita taidetta persoonallisesti. - ohjata opiskelijaa keskittyneeseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä rakentavaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä.
Sisältö	Kuvaamataidon työt ovat eri tekniikoilla toteutettavia piirroksia, maalauksia, veistoksia ja tilateoksia, jotka toteutetaan yksin tai ryhmän jäsenenä. Aihepiirit kytketään opiskelijalle merkityksellisiin kokemuksiin, ja niitä voidaan käsitellä samassa tehtävässä. Aiheet liittyvät mm. vuodenaikojen vaihteluihin, ympäristöön ja ajankohtaisiin asioihin ja tapahtumiin. Taiteellisen ilmaisun ja toiminnan lähtökohtina ovat ympäristön kuvamaailma, aistihavainnot, mielikuvat ja elämykset.
Opetusmenetelmät	Opetuksessa huomioidaan opiskelijoiden yksilölliset erot ja tuetaan opiskelijan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan. Oppiaineelle on ominaista teemallisuus, joka mahdollistaa kiireettömän ilmapiirin ja pitkäjänteisen työskentelyn. Opetus toteutetaan yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelynä, johon on soveltuvien osien pyrittävä integroimaan mm. piirtämistä, värienkäyttöä ja matematiikkaa. Jaksoilla edetään yksilöllisten tavoitteiden mukaan. Opiskelijoita ohjataan aktiiviseen, omatoimiseen, itsenäiseen työskentelyyn ja suunnitteluun.
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opiskelu ympäristö tukee oppilaan kasvua ja oppimista sekä antaa hänelle onnistumisen kokemuksia. Hyvä opiskelu ympäristö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen ja opiskelijaa rohkaiseva.
Opetusmateriaali	Alan kirjallisuus, internet, lehdet

Luova toiminta

Tavoite	• emotionaalisen ja esteettisen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen • auttaa opiskelijan kasvamista ja oppimista luovaan elämänasenteeseen • luoda mahdollisuuksia opiskelijan esteettisiin kokemuksiin ja tukea opiskelijan havainnointikykyä, oman itsensä tuntemista ja tunneherkkyyttä. • tuetaan opiskelijan mielikuvituksen ja luovuuden hyödyntämistä oppimisessa ja eri kulttuurien tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä emotionaalisessa ja esteettisessä kasvussa ja kehityksessä.
Sisältö	Kuvataide • hyödynnetään kuvataiteen ilmaisutapoja: piirustus, maalaus, grafiikka, keramiikka, kuvanveisto, tilataide ja taide ympäristössä • ilmaistaan itseään kuvallisesti, tulkitaan kuvaa ja arvioidaan sitä kriittisesti • median ja kuvaviestinnän hyödyntäminen, kuten valokuva, elokuva, video, animaatio, sarjakuva ja tietokonepeli • luonnon ja erilaisten rakennettujen ympäristöjen tarkastelu esteettisestä, eettisestä ja ekologisesta näkökulmasta Kädentaidot • hyödynnetään kädentaitojen menetelmiä opiskelijan kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena • sovelletaan laajasti tekstiili- ja teknisen työn tarjoamia keinoja yksilö ja ryhmäohjauksessa Ilmaisutaito • Mahdollistetaan ja rohkaistaan opiskelijaa käyttämään omaa luovaa ilmaisua • Sovelletaan eri näyttämötaiteen luovan ilmaisun muotoja, ottaen samalla huomioon opiskelijan resurssit ja vahvuudet
Opetusmenetelmät	Opetuksessa huomioidaan opiskelijoiden yksilölliset erot ja tuetaan opiskelijan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan. Oppiaineelle on ominaista teemallisuus, joka mahdollistaa kiireettömän ilmapiirin ja pitkäjänteisen työskentelyn. Opetus toteutetaan yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelynä, johon on soveltuvien osien pyrittävä integroimaan mm. piirtämistä, värienkäyttöä ja matemaatiikkaa. Jaksoilla edetään yksilöllisten tavoitteiden mukaan. Opiskelijoita ohjataan aktiiviseen, omatoimiseen, itsenäiseen työskentelyyn ja suunnitteluun.
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opiskeluympäristö tukee oppilaan kasvua ja oppimista sekä antaa hänelle onnistumisen kokemuksia. Hyvä opiskeluympäristö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen ja opiskelijaa rohkaiseva.
Opetusmateriaali	Alan kirjallisuus, internet, lehdet, teatteritiimin vaatetus- ja rekvisiitta varasto

Vuorovaikutustaidot ja sosiaaliset taidot

Tavoite	Yksilön vuorovaikutustaidot vaikuttavat siihen, miten yksilö toimii ryhmän jäsenenä. Tavoitteena on kehittää • kuuntelemisen ja havainnoinnin taitoja, • argumentointitaitoja, • taitoa osoittaa tukea, • taitoa ottaa ja pitää puheenvuoroja, • taitoa jatkaa toisen puheenvuorosta ja • taitoa ylläpitää keskustelua. Ryhmäviestintätilanteessa tärkeiksi nousevat erityisesti kuuntelemisen ja havainnoinnin taidot. Esimerkiksi puheenvuorojen vaihtumista säädellään non-verbaalisen viestinnän havainnoinnin avulla. Sosiaalisissa taidoissa harjoitellaan • empatiaa, kykyä eläytyä toisen ihmisen asemaan ja ymmärtää hänen tunteensa ja niiden merkitys, • sympatiaa, joka tarkoittaa sitä, että toisen ihmisen kokemukset herättävät emootioita kuten sääliä ja myötätuntoa sekä • hienotunteisuutta että • sosiaalista herkkyyttä. Sosiaalsiin taitoihin kuuluu lisäksi eettinen ja moraalinen puoli. Ihmisen omaksumissa sosiaalisissa taidoissa näkyy hänen kykynsä arvostaa ja kunnioittaa muita, ottaa huomioon heidän oikeutensa ja käyttäytyä sovittujen sääntöjen mukaan.
Sisältö	Tunneilla käsitellään hyvän vuorovaikutuksen piirteitä, esittäytymistä, keskustelutaitoja, harjoitellaan oman mielipiteen ilmaisemista sekä palautteen antamista ja saamista. Tuntien aikana päivän teemaa käsitellään keskustelemalla ja tekemällä teemaan liittyviä toiminnallisia harjoitteita. • Muistanko esitellä itseni uusille ihmisille? • Vastaanko minulle esitettyihin tervehdyksiin ja kysymyksiin? • Kuuntelenko muita keskustelijoita, annanko heille puheenvuoron? • Katsonko keskustelukumppania silmiin, kun puhun hänelle? • Osoitanko kuuntelevani keskustelukumppaniani elein, ilmein ja ääneen? • Tuonko omia mielipiteitäni keskustelussa esille? • Käytänkö minä-viestiä ilmaistessani rajojani? • Muistanko sanoa sanat kiitos, anteeksi, ole hyvä?
Opetusmenetelmät	Sosiaalisia taitoja voi parantaa lisäämällä itsetuntemusta. Omia tunteitaan ja ajatuksiaan voi opetella tunnistamaan ja ilmaisemaan. Esimerkiksi omien pelkojen tunnistaminen ja niiden yhdistäminen eri tilanteisiin auttaa selviämään pettymystä tuottavista tilanteista. Omien tunteiden tunnistaminen antaa pohjaa myös toisten tunteiden tunnistamiselle ja hyväksymiselle. Itsetuntemuksen lisäämisessä ja omien tunteiden tunnistamisen apuna voi käyttää Nyytin Elämäntaitokurssin harjoituksia. Sosiaalisista taidoistaan voi pyytää palautetta läheisiltä ihmisiltä. Heidän kanssaan voi harjoitella kysymyslistassa mainittuja tilanteita sekä esimerkiksi avun pyytämistä ja antamista, ohjeiden kysymistä ja jämäkkyuden ilmaisemista.

Opetus-järjestelyt ja -ympäristö	Opetuksessa huomioidaan opiskelijoiden yksilölliset erot ja tuetaan opiskelijan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan. Opetus toteutetaan yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelynä pääsääntöisesti luokkatilassa.
Opetus-materiaali	Papunet Käsikirjaston materiaali Internet

Yhteiskunnassa toimiminen

Kansalaistietous liittyy toimimiseen yhteiskunnan jäsenenä, omien asioiden hoitamiseen ja jopa eloonjäämiseen ja elämänsuojeluun. Se on kaikkien kansalaisten jokapäiväisessä elämässä tarvitsemia taitoja. Kansalaistietous antaa perustiedot ja -taidot yhteiskunnan rakenteesta, toiminnasta ja kansalaisen vaikutusmahdollisuuksista sekä syventää opiskelijan käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta ja omasta roolistaan siinä. Opetuksen tarkoituksena on tukea opiskelijan kasvua suvaitsevaisiksi ja yhteisiin asioihin vaikuttavaksi kansalaiseksi.

Tavoite	• kaikkien kansalaisten jokapäiväiseen elämään liittyvien tietojen ja taitojen opiskelua. • tutustutaan lähiympäristöön, suomalaiseen yhteiskuntaan, palveluihin, koulutukseen, työelämään sekä kansalaisten oikeuksiin, velvollisuuksiin ja vaikutusmahdollisuuksiin. • vahvistetaan opiskelijan peruskansalaistaitoja ja elämässä selviytymisen taitoja.
Sisältö	• Minä ja kansalaisuus • Suomi asuinpaikkana • Suomen kansalaisen oikeudet ja velvollisuudet • Hallitus, eduskunta, presidentti • Äänestämisen • Suomen lippu ja liputuspäivät • Yhteiskunnan palvelut elämäntilanteen mukaisesti • Koulutus, asuminen ja työelämä • Ajankohtaisten asioiden ja tapahtumien seuraaminen
Opetus-menetelmät	• työskentely opettajan ja / tai ohjaajan kanssa • pari- ja ryhmätyöskentely • oppimistehtävät, media • käytännön harjoitteet
Opetus-järjestelyt ja -ympäristö	Opetuksesta vastaa opettaja tai joku muu opetusta antava henkilö ja opiskelijoiden tuen tarpeesta riippuen tunnilla on avustavaa ja ohjaavaa henkilökuntaa. Oppimisympäristönä toimii luokkatila ja käytännön harjoituksissa lähiympäristö ja julkiset palvelupisteet.
Opetus-materiaali	• Yhteiskuntaoppi –kirja • Sanomalehdet, aikakauslehdet • Internet • kuvalliset, tunneille valmistetut opetusmateriaalit

Arjen äidinkieli

Äidinkielen opetuksessa pyritään ylläpitämään sekä kehittämään opiskelijan äidinkielen taitoja. Opetus toteutetaan eriyttäen opiskelijan yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti. Äidinkielen opetuksen menetelminä käytetään esimerkiksi yksilöllisiä apuvälineitä, kuvia, selkokieltä, erilaisia havaintomateriaaleja, pelejä, opetusohjelmia sekä tietotekniikkaa.

Tavoite	• opittujen taitojen ylläpitäminen • sanavaraston ja itseilmaisun kehittäminen • kieliopin perusteisiin tutustuminen • luku- ja kirjoitustaidon kehittäminen ja uusien taitojen oppiminen • kuullun ymmärtämisen kehittäminen
Sisältö	• luku- ja kirjoitustaidon opiskeleminen sana- lause- (tarina-) ja tekstitasoisesti • luetun- ja kuullun ymmärtäminen • oman tekstin tuottaminen • oikeinkirjoitus • kielioppi
Opetusmenetelmät	• yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely pienryhmässä • työskentely opettajan ja/tai ohjaajan kanssa • eriyttäminen • yksilölliset oppimistehtävät • selkokieli • tukiviittomat • strukturoitu opetus • toiminnallinen työskentely • mallintaminen • eri aistikanavien hyödyntäminen • oppimispelit • kuvakommunikaativälineet • kuvitetut kirjoitus- ja lukutehtävät • kirjoitus- ja lukutehtävät • tekstinkäsittely
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opetus järjestetään opiskelijoiden yksilölliset tavoitteet huomioiden ja heidän edellytystensä mukaisesti siten, että se edistää opiskelijoiden kasvua ja kehitystä. Oppimisessa ja opetusjärjestelyissä painotamme sekä kokeilevaa toiminnallisuutta että teoreettista reflektiota. Opetukseen liittyvät tavoitteet laaditaan yhteistyössä opiskelijoiden kanssa ja opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.
Opetusmateriaali	• opetuskirjat • tehtäväkortit • oppimispelit • tekniset apuvälineet • kuvat • selkomateriaali

Arjen matematiikka

Matematiikan opetuksessa pyritään ylläpitämään sekä kehittämään opiskelijan matemaattisia taitoja. Opetus toteutetaan eriyttäen opiskelijan yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti. Matematiikan opetuksen menetelminä käytetään esimerkiksi yksilöllisiä apuvälineitä, kuvia, erilaisia havaintomateriaaleja, pelejä, opetusohjelmia sekä tietotekniikkaa.

Tavoite	• opittujen taitojen ylläpitäminen • numeroiden tunnistaminen • lukumäärän laskemisen harjoittelu • luokittelutaidon kehittäminen • numeron ja lukumäärän yhdistäminen • lukusuoran harjoittelu • matemaattisten käsitteiden hallinta • yhteen- ja vähennyslaskujen hallinta • kertolaskun hallinta • sanallisten tehtävien harjoittelu • kännykkälaskimen ja/tai taskulaskimen käytön harjoittelu • murto- ja desimaalilukujen harjoittelu • prosenttilaskujen alkeiden harjoittelu • ajan käsitteet • raha
Sisältö	• peruslaskutoimitukset • kello • raha • mittaaminen • määrien laskeminen • yhteen- ja vähennyslaskut • kuvioiden, kokojen ja muotojen vertailu • kertotaulut • sanalliset tehtävät yhteen- ja vähennyslaskuissa • murto- ja desimaaliluvut, sekaluvut, sadasosat • yhteen- ja vähennyslasku prosenttilaskuissa
Opetusmenetelmät	• yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely pienryhmässä • työskentely opettajan ja/tai ohjaajan kanssa tarvittaessa • eriyttäminen • yksilölliset oppimistehtävät • monipuoliset havaintomateriaalit • oppimispelit • kännykkälaskin ja/tai taskulaskin
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Opetus järjestetään opiskelijoiden yksilölliset tavoitteet huomioiden ja heidän edellytystensä mukaisesti siten, että se edistää opiskelijoiden kasvua ja kehitystä. Oppimisessa ja opetusjärjestelyissä painotamme sekä kokeilevaa toiminnallisuutta että teoreettista reflektiota. Opetukseen liittyvät tavoitteet laaditaan yhteistyössä opiskelijoiden kanssa ja opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.
Opetusmateriaali	• opetuskirjat • tehtäväkortit • oppimispelit • tekniset apuvälineet • kuvat • selkomateriaali

Tieto- ja viestintätekniikka ja tablet-laitteet

Tavoite	Auttaa opiskelijaa tasonsa mukaan ymmärtämään tieto- ja viestintätekniikan merkitys nyky-yhteiskunnassa. Tutustuttaa ja perehdyttää opiskelija omatoimiseen ja itseohjautuvaan tietokoneen peruskäyttöön. Huomioidaan aina opiskelijoiden yksilölliset tavoitteet sisältö-aluekohtaisesti. Opiskelija osaa käyttää Internetiä, tietoverkkoja turvallisesti sekä hallitsee Nettietiketin. Opetellaan erilaisia ohjelmia ja sovelluksia eri aihealueittain, ryhmän osaamisen tason mukaisesti.
Sisältö	- tietokoneen käyttö - piirtäminen - tekstinkäsittely - turvallinen verkkoviestintä - internet - sähköposti - esitysgrafiikka - digikuvaus - kuvankäsittely - taulukkolaskenta - nettietiketti - sosiaalinen media - tabletit ja sovellukset - apuvälineet - ergonomia
Opetusmenetelmät	Pienryhmä/ryhmäopetus, yksilötyöskentely, yksilöohjaus tai henkilökohtainen avustaja.
Opetusjärjestelyt ja -ympäristö	Lehtimäen opistolla on kaksi TVT-luokkatilaa, joissa koneita yhteensä n. 20 kappaletta. Verkkoympäristöinä opistolla on LAN ja WLAN verkot. Tabletit antavat vapautta ja liikkumavaraa siirtää opetustapahtuma optimaaliseen kohteeseen.
Opetusmateriaali	Oppimateriaali ja opetus pohjautuvat vahvasti Tikas-opetussuunnitelmaan (Petri Ilmonen / Oppimateriaalikeskus Opikse) www.tikas.fi
Arviointi	Kaikki opiskelijatyöt tallennetaan heidän henkilökohtaisiin verkkokansioihin, ja niistä käydään henkilökohtaiset ohjaus- ja palautekeskustelut. Arviointimenetelmänä käytetään myös reaaliaikaista havainnointia ja erilaisia keskustelu/ohjaustilanteita. Arvioinnin perusteena on TIKAS-opetussuunnitelma. Tikas-todistuksen opiskelija saa, kun hän osaa jonkin aihealueen tason kaikki tavoitteet. Tikas-todistuksen myöntäminen ei edellytä TVT-kokeen järjestämistä, vaan pohjautuu aina Tikas-opettajan arvioon opiskelijan osaamisen tasosta.

4 Vapaa-aika

Opintoseteliopiskelijat saavat ohjausta myös vapaa-aikaan ja harrastuksiin liittyvissä asioissa. Opintoseteliopiskelijat voivat osallistua mm. seuraaviin kerhoihin:

- sisupartio
- näytelmäkerho
- ilma-aseammunta
- keräilijöiden kerho
- musiikkikerho
- hengellisten asioiden keskustelupiiri
- elokuvakerho
- liikuntakerho
- hevoskerho
- lemmikkieläinkerho

Lehtimäen opisto

hyvän elämän akatemia erityistä tukea tarvitseville

Käyntiosoite: Opistotie 1 63500 LEHTIMÄKI

Postiosoite: PL 13 63501 LEHTIMÄKI

0400 353826 (toimisto)

040 5808793 (päivystys)

www.lehtimaenopisto.fi

email: info@lehopisto.fi

